

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 01/09/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 180: Nhân duyên là nhân tố quan trọng

Nhân duyên là gì? Là khi chúng ta đi chung một chuyến xe với một người và họ đã nói cho chúng ta nghe về đạo lý giáo huấn của Phật và dạy mình niệm Phật. Từ nhân duyên nhỏ đó mà chúng ta biết đến niệm Phật. Chúng ta hãy thử nghĩ mà xem trong cuộc đời này, chúng ta đã gặp biết bao nhiêu những lần nhân duyên như vậy, thế nhưng chúng ta đã bỏ qua.

Trước đây, có một nhóm hơn chục người quỳ lạy tôi ngoài bến đò trong khi trời mưa lớn, lúc đó tôi không kịp cản họ, tôi biết họ đang diễn trò chứ không phải là thật. Nếu chúng ta tưởng đó là thật thì cũng giống như họ đưa chúng ta lên trên đọt dừa. Họ nói rằng không gặp được Phật thì nay gặp được A Nan rồi thì phải nghe theo mà tu cho thật tốt. Ý của họ muốn nói là không gặp được Phật chính là không gặp được Hòa Thượng và đã không gặp được Hòa Thượng thì gặp được người phiên dịch pháp của Hòa Thượng thì thật quá tốt! Thế nhưng những người đó giờ này ra sao? Còn được mấy người nghe pháp của Hòa Thượng? Chẳng còn mấy người. Còn được mấy người làm theo Hòa Thượng? Có thể nói là chẳng còn ai!

Hôm trước cũng có một nhóm người đến đây lạy Phật khóc như mưa, lúc đó tôi không có ở nhà. Trên Kinh Phật nói rằng nếu chúng ta đến một môi trường nào đó mà rợn người hay cảm xúc sâu sắc thì đó đều là nhân duyên đặc biệt. Họ sau đó còn đi thăm người này người kia, điều này cho thấy nhân duyên nơi đây chẳng hề tác động đến họ. Như tôi đây, chỉ một lần gặp được thùng đĩa pháp của Hòa Thượng bị lưu kho 10 năm, và tính từ đó đến nay đã là 30 năm tôi chỉ học pháp với Hòa Thượng.

Cho dù có rất nhiều sự cảm động, nhiều người nổi tiếng cũng muốn đĩa của họ được phiên dịch ở Việt Nam nhưng tôi đều từ chối. Thậm chí, có người nói rằng muốn cho tôi 2 viên xá lợi do một vị Thượng sư nào đó tặng. Tôi đã từ chối và nói vị đó nên tặng 2 viên xá lợi cho một ngôi chùa để việc thờ cúng được trang nghiêm. Ít lâu sau người này nhờ tôi phiên dịch cho vị Lạt Ma này, thật may mắn là tôi đã không nhận xá lợi, nếu không thì thành “ngâm kệ mắc quai”.

Cho nên chúng ta phải biết trân trọng nhân duyên. Nhiều khi nhân duyên chỉ đến một lần, thậm chí cả cuộc đời của chúng ta có thể sẽ không còn có cơ hội gặp lại lần thứ hai. Đã 30 năm kể từ lần đầu tiên gặp đĩa giảng pháp của Hòa Thượng, tôi chỉ nghe và phiên dịch đĩa giảng của Ngài. Ngày nay chúng ta đang học pháp với Ngài cũng là học

cuốn sách hoàn toàn bằng chữ Hán. Tập sách bao gồm những tinh hoa bài giảng của Ngài đã được người ta kết tập lại. Đến giờ này là đã 30 năm học với Ngài, đó là tôi trân trọng nhân duyên đặc biệt này.

Hơn 30.000 giờ tôi đã phiên dịch pháp của Hòa Thượng và tôi đã xây dựng một trang web tồn tại hơn 10 năm, mỗi ngày có khoảng 200.000 lượt xem. Bất kể khi nào vào trang web thì thường có từ 200-800 người đang trực tiếp online. Có đạo tràng nào như vậy không? Đây là trang web hoàn toàn không có quảng cáo mặc dù có người đã gợi ý quảng cáo. Thậm chí, tôi không cho phép mọi người đăng đường link bài giảng của tôi lên trang này, tôi nói rằng: “*Không được ăn ké!*” Người vào trang Tịnh Không Pháp Ngữ là chỉ nghe pháp của Hòa Thượng, không có nhạc, không có tâm thư, huyết thư gợi ý vói vĩnh để lấy tiền. Đây chính là tôi trân trọng nhân duyên với Hòa Thượng.

Không chỉ có trang web, chúng ta còn tổ chức các lễ tri ân cha mẹ khắp miền Nam Bắc trong suốt 10 năm qua. Các vườn rau, lò đậu xuất hiện và Hệ thống Khai Minh Đức ra đời. Người nào thích học Phật pháp, thích học chuẩn mực Thánh Hiền, thích học đức hạnh của phụ nữ, hay thích học chữ Hán thì chúng ta đều có các trang riêng cho từng đối tượng và hoàn toàn miễn phí.

Bài học hôm nay, Hòa Thượng nhấn mạnh rằng nhân duyên là một nhân tố quan trọng, vậy chúng ta hãy quán sát xem, chúng ta đã từng gặp nhân duyên tốt chưa? Chúng ta có trân trọng nhân duyên tốt đó không? Nói đến trân trọng! Chúng ta đã trải qua hơn 2000 giờ học Pháp của Hòa Thượng. Nếu một người mới nghe lại từ đầu các bài giảng thì mỗi ngày nghe một đĩa thì 6 năm là nghe xong, nếu một ngày nghe hai đĩa thì ba năm mới xong và nếu một ngày nghe 4 đĩa thì một năm rưỡi là xong. Nghe như vậy thì chỉ là mở đĩa giảng pháp cho quý thần nghe thôi. Tuy nhiên, có mấy ai trân trọng như thế!

Nếu mọi người không tin, hãy đến ở với tôi 1 tháng xem giờ giấc của tôi thế nào. Cho dù tôi bận đến đâu, cứ đúng giờ là tôi đi nghỉ để sáng hôm sau, đúng giờ là thức dậy, tôi phải đảm bảo giờ học của mình không bị ảnh hưởng. Lớp học này chúng ta sẽ duy trì được bao lâu? Tôi nghĩ sẽ không còn bao lâu nữa! Lúc đó chúng ta mới tìm lại nhân duyên này! Chúng ta thử nghĩ mà xem có khó không? Một thầy giáo trên zoom mà hơn 2000 giờ không trễ một phút và tương lai muốn tìm được nhân duyên này hơi khó.

Hòa Thượng nói: “***Tu học Phật pháp nhất định phải có thiện căn phước đức nhân duyên. Việc này Phật pháp hay thế gian pháp đều giống như nhau. Một người ở thế gian cả đời phú quý, sự nghiệp, học nghiệp thành công hay không, có nhân tố là phải dựa vào nỗ lực, thế nhưng, còn phải có một nhân tố vô cùng quan trọng nữa, đó là nhân duyên của nhiều đời.***”

Chúng ta nỗ lực cách nào mà không có nhân duyên thì chưa hẳn đã tốt. Thế gian nhiều người nỗ lực nhưng chỉ là hoài công, đến lúc sau cùng thì lại đi sai đường. Có người kể với tôi rằng cả đời họ bị gát tình, bị gát tiền. Người ở hoàn cảnh này thường là người sống ảo, nghe khen thì lỗ mũi nở to. Ai khen họ là Bồ Tát mặt sáng trưng thì họ tin ngay, còn ai nhắc họ là tu hành kiểu gì mà mặt tối thui thì vĩnh viễn cả đời họ không thêm gặp người nói nữa. Họ như thế mới dễ bị gát.

Hòa Thượng nói chúng sanh ngày nay thích nghe gát chứ không thích nghe khuyên. Trong *Đệ Tử Quy* dạy: “*Nghe khen sợ, nghe lỗi vui*” - khi nghe người khác khen, chúng ta phải phản tỉnh đức hạnh của mình có đúng như lời khen không? Khi người chỉ lỗi thì chúng ta phải vui! Vì sao? Vì có người chịu chỉ lỗi cho chúng ta. Nghe lỗi mà vui thì mới có cơ hội gần người Hiền. Còn nghe khen mà vui thì chúng ta chỉ ở gần những thứ đang lừa gạt mình, gần người xấu nhiều.

Có nhiều người miệng thì nói tri ân báo ân nhưng hằng ngày, trong công việc không có chút tri ân báo ân nào thậm chí còn vong ân. Có người lúc nào cũng gọi Hòa Thượng là Ân sư nhưng họ chỉ lấy tiếng tăm, hình bóng của Ngài để trục lợi. Như vậy, có phải đó là hành động của kẻ vong ân, bội nghĩa, của kẻ phản đồ hay không? Tôi chưa bao giờ gọi Hòa Thượng là ân sư, mặc dù đã có 30 năm phiên dịch đĩa giảng của Ngài và hiện tại vẫn ngày ngày học theo Ngài. Đi đến đâu tôi cũng nghe thấy họ gọi là ân sư, tôi nghe thấy mà nổi da gà vì thấy không thật. Hãy xét xem, gọi Ngài như thế nhưng đã làm như lời Ngài chỉ dạy chưa? Hay ngày ngày chỉ là dùng hình bóng và tiếng tăm của Ân sư để trục lợi.

Chúng ta đã có nhân duyên tốt, đã tiếp nhận và gặp được Hòa Thượng Tịnh Không. Đây là điều vô cùng thù thắng. Nếu không trân trọng thì chúng ta đã phá vỡ nhân duyên tốt. Chúng ta phải nhớ rằng nếu một đời phá đi chánh kiến, chánh pháp thì đời đời kiếp sau, không gặp được chánh pháp.

Cho nên trên Kinh Phật nói rằng giết một mạng người chưa nặng lắm đâu mà làm mất đi huệ mạng của một người thì tội đó nặng vô cùng. Vì sao? Vì đã làm cho người ta phi báng chánh pháp, người ta không tin Phật nữa thì đời đời kiếp sau người ta sẽ không có cơ hội gặp được Phật pháp. Còn nếu làm người ta mất mạng, thì người ta chết đi, một thời gian sau người ta được tái sinh. Nếu mất đi chánh kiến thì vĩnh viễn không còn có cơ hội gặp lại.

Hòa Thượng nói: “***Bạn có nỗ lực cỡ nào nhưng bạn không có nhân duyên tốt thì sự tinh tấn của bạn chỉ là lãng phí!***” Vì sao? Vì cũng là nỗ lực dưng mãnh tinh tấn nhưng là tinh tấn đi theo đường tà, đi xây dựng bá đồ cá nhân, đi xây dựng ảo danh ảo vọng, là cả đời đi phụng sự sự tham cầu của người khác. Hòa Thượng Tuyên Hóa từng kể câu chuyện trong Pháp Hoa Đề Cương rằng thầy trò tu hành trong một đạo tràng rất nghiêm túc. Tu một thời gian thì thầy chết, học trò lớn lên kế vị. Học trò lớn tu một thời gian sau cũng chết. Sau khi chết, người học trò rất sung sướng vì gặp được sư phụ.

Sư phụ hỏi học trò: “*Vì sao đi vào đây, có biết đây là đâu không?*” Học trò trả lời: “*Chỗ sư phụ đến mà con đến thì nhất định là đúng*”. Sư phụ trả lời: “*Không phải con à! Ở đây là địa ngục*”. Học trò lúc ấy mới tá hỏa trách: “*Sao thầy dạy con vào địa ngục?*”. Sư phụ liền nói: “*Ta cũng không biết nữa. Ta tu thế nào thì ta cũng dạy các người tu y như vậy!*” Hòa Thượng Tuyên Hóa chỉ dạy rằng người mơ mơ hồ hồ dạy một đám người mơ mơ hồ hồ thì tương lai sẽ đi về thế giới mơ mơ hồ hồ. Còn nếu dạy người minh minh bạch bạch thì tương lai sẽ đi về thế giới minh minh bạch bạch. Làm gì có việc mơ hồ mà về được thế giới minh minh bạch bạch và làm gì có việc người minh minh bạch bạch lại về thế giới mơ mơ hồ hồ.

Chuẩn mực đạo lý và khuôn phép là những thứ không được phép vượt qua, vậy mà ở thế gian này, con người lại dám vượt qua. Điều đáng sợ và lạ lùng là người đang vượt qua các chuẩn mực và khuôn phép lại thu hút được rất nhiều người chạy theo. Nếu ai đó là tội phạm bị truy nã thì cho dù họ thay đổi hình đổi dạng, họ vẫn là kẻ tội phạm. Một người bị tăng đoàn hoặc đoàn thể xử phạt thì phải sửa đổi cho tốt để tăng đoàn và đoàn thể đó rút lại quyết định xử phạt thì mới hết tội, chứ không phải phạm tội rồi đổi sang một dạng khác là thoát tội. Đòi đòi kiếp kiếp sẽ không làm được thân tướng đó nữa.

Phật Bồ Tát luôn là thân tướng của một vị Tỳ kheo. Đừng tưởng giống như con dã tràng, chui vào thân ốc, ăn thịt con ốc rồi mượn thân ốc để sống. Khi cần thiết thì thoát thân ốc, chạy đi, bỏ thân ốc lại. Chúng ta nên nhớ rằng mình là người học Phật, học chuẩn mực Thánh Hiền có thể làm những việc sai trái được không? Sai chỗ nào thì phải sửa lại bằng được chỗ đó, sửa đến khi hết sai, được mọi người tha thứ mới hết tội. Học trò đến lớp gặp ông thầy khó quá, liền bỏ học. Nên nhớ rằng, đời đời kiếp kiếp không được làm học trò nữa. Đó mới là đáng sợ!

Tổ Ân Quang dạy rằng: “*Đốn luân tận phận*” – nghĩa là ai ở vai trò nào thì phải làm tốt vai trò đó, phải dốc hết trách nhiệm trong vai trò của mình. Nếu không làm tốt vai trò của mình thì đời sau không bao giờ có được vị trí đó nữa. Điều này thuộc về nhân quả. Trồng dưa được dưa, trồng đậu được đậu, trồng cà phê thì nhất định hái trái cà phê. Nếu là một công nhân thì chúng ta phải làm tốt vai trò của một công nhân. Nếu là một quân nhân thì chúng ta phải làm tốt vai trò của một quân nhân.

Người xưa từng nói: “*Đốn luân tận trách*”, tức là tận trách nhiệm trong vai trò trách nhiệm của mình. Nếu có thể làm tốt vai trò này thì mới có thể làm tốt vai trò khác. Cho nên, nhân duyên chúng ta gặp được thầy tốt bạn lành là cơ hội vô cùng quý báu, quyết định cả một đời này và vô lượng đời sau của chúng ta. Nếu chúng ta sai thì những kiếp sau đi mãi cũng sai, không có cơ hội quay đầu.

Hòa Thượng nói: “*Ở nhân gian có một câu nói phổ biến như sau: Phú quý công danh ở thế gian này phải nhờ vào sự tu tích âm đức. Chính mình có đức hạnh là do tổ tiên có âm đức hay nói cách khác công danh phú quý không phải dựa vào sự nỗ*

lực của mình mà có được. Thế nhưng, nếu có âm đức mà không nỗ lực thì cũng không đạt được! Không có âm đức thì dù bạn có nỗ lực, bạn cũng là không đạt được. Có âm đức mà lại thêm vào nỗ lực thì bạn sẽ thuận buồm xuôi gió.

Có một câu chuyện hài hước kể về sự lười biếng của một anh chàng. Anh ta đi xem bói được phán rằng anh sẽ có một hũ vàng. Nghe nói như vậy, anh ta về nhà và không chịu làm gì cả. Thậm chí, ông Thổ Địa nói là ngay đến quét cái nhà thôi anh ta cũng chẳng thèm quét. Mọi người tạo mọi điều kiện để anh ta có thể quét cái nhà, để tróc nền gạch ra thì hũ vàng mới hiện lộ. Sự lười nhác khiến anh ta cũng chẳng thèm quét nhà, do đó, không ai có cách gì để trao hũ vàng cho anh ta. Câu chuyện này cũng dùng để tả một người có âm đức nhưng không chịu nỗ lực.

Hôm trước có một số người đến khu đào tạo của chúng ta, tôi nói với họ rằng từng tác đất nơi đây đều thấm mồ hôi và máu của tôi. Điều này muốn nói lên điều gì? Chúng ta không chỉ dựa vào âm đức mà còn phải nỗ lực hết sức mình. Mọi nơi, mọi khu đào tạo, mọi người xem có nơi nào là tôi không nỗ lực không? Cho nên Hòa Thượng nói chỗ này chúng ta phải thể hội được là ngoài nhờ âm đức (có thể nhờ từ thầy cô, cha mẹ hay những bậc chúng ta tôn kính), chúng ta vẫn phải chính mình nỗ lực miệt mài, không ngừng nghỉ.

Hòa Thượng tiếp lời: ***“Tu học Phật pháp thành tựu cũng là như vậy. Cổ đức có nói với chúng ta rằng: Đời nay tu học gặp được duyên là nhân tố vô cùng quan trọng. Bạn gặp được duyên thù thắng, thì sự tu học của bạn mới thuận buồm xuôi gió. Bạn gặp duyên không tốt thì cho dù quá khứ của bạn có được thiện căn phước đức, nhưng không gặp được nhân duyên tốt thì thiện căn, phước đức đó không thể nào lớn mạnh.”***

“Trên Kinh A Di Đà, Phật đã nói rằng đâu phải là thiếu thiện căn phước đức nhân duyên mà được sanh nước kia. Đây là cầu vãng sanh! Bạn không cầu vãng sanh thì trong nhà thiền có câu là: Bạn vẫn không thể khai ngộ. Không thể khai ngộ nghĩa là bạn không đủ thiện căn phước đức nhân duyên. Vì bạn không có nhân duyên nên bạn không gặp được bậc chân thiện tri thức chỉ điểm, bạn không có cách gì khai được ngộ. Do đây có thể biết nhân duyên đối với thế gian pháp và xuất thế gian pháp là vô cùng quan trọng!

“Cho nên, con người ở trong sáu cõi luân hồi, có được thân người, nghe được Phật pháp thì đây là nhân duyên vô cùng hy hữu. Bạn có được thân người rồi, được nghe Phật pháp rồi. Đây là nhân duyên vô cùng thù thắng, bạn hãy trân trọng mà nắm lấy nó. Bạn gặp được rồi mà bạn không có thành tựu là do bạn không nắm lấy nhân duyên này. Bỏ lỡ qua cơ hội này, tuy là ngay trong đời này, bạn có tích một chút thiện căn, thế nhưng không thể diệt được phiền não.

“Phật kỳ vọng chúng ta gặp được cơ hội này. Gặp được nhân duyên này, có thể ở trong thời gian này mà mau chóng được thành tựu. Trong tất cả những thành tựu thì thành tựu thù thắng nhất là ngay đời này vãng sanh Tịnh Độ. Vì sao vãng sanh Tịnh Độ là thù thắng nhất? Bởi vì cho dù sanh đến trời Đại Phạm Thiên Vương hoặc sanh đến trời Phi Tướng Phi Phi Tướng Xứ thì cũng chỉ có tuổi thọ đến 8 vạn đại kiếp nhưng rồi vẫn phải đọa lạc. Tất cả những người tu học có thể thoát khỏi sáu cõi luân hồi thì mới xem là có thành tựu. Chỉ có vãng sanh Tịnh Độ thì mới một lần vãng sanh là vĩnh viễn không còn thoái chuyển. Đây mới là thành tựu lớn nhất! Nhất định phải tường tận, phải thấu suốt. Cho nên gặp được pháp môn Tịnh Độ là cơ duyên thù thắng, vạn nhất không nên để lỡ qua.”

Nếu chúng ta không nắm lấy nhân duyên được làm người, được nghe Phật pháp thì đời này chúng ta có tích được một chút thiện căn chứ không thể diệt được phiền não, nghĩa là có tu hành nhưng tập khí vẫn còn nguyên, có niệm Phật nhưng tham vẫn hoàn tham, tham tiền, tham danh, tham lợi, tham ăn, tham ngủ. Phật dạy chúng ta phải đoạn trừ “danh vọng lợi dưỡng”, ý niệm hưởng thụ “năm dục sáu trần”, “tự tư tự lợi”, “tham sân si mạn” nhưng chúng ta không đoạn, vẫn để nguyên. Điều này có nghĩa là chúng ta bỏ qua nhân duyên tốt.

Thiện căn phước đức có rồi nhưng phải có nhân duyên tốt. Nhân duyên tốt là gặp được thầy tốt bạn lành, dạy chúng ta nỗ lực chuyên cần, xuyên suốt một câu A Di Đà Phật. Có như thế, chúng ta mới có đủ thiện căn phước đức nhân duyên sanh về nước Phật. Điều vô cùng quan trọng là đời này chúng ta gặp những con người đã làm ra tấm gương tích cực để chúng ta bắt chước làm theo. Bên cạnh đó, chúng ta có được thân người lại gặp được Phật pháp, gặp được pháp môn Tịnh Độ, gặp được pháp của Hòa Thượng Tịnh Không. Đây lại là một nhân duyên thù thắng. Vậy mà chúng ta còn đi tìm người này, người kia!

Hòa Thượng Hải Hiền tự tại vãng sanh lưu toàn thân xá lợi. Sau khi Ngài vãng sanh, thân thể của Ngài mềm mại, người ta liệm Ngài trong một khám ở tư thế ngồi kiết già. Sau 6 năm 100 ngày người ta mở khám ra và thấy toàn thân của Ngài đã lưu thành xá lợi. Thân của con người là tứ đại, là vật chất, vậy mà không tan rã. Khi Ngài còn tại thế, Ngài rất cung kính với Hòa Thượng Tịnh Không. Vậy Hòa Thượng Tịnh Không là ai? Ai mà được Hòa Thượng Hải Hiền kính trọng đến vậy?

Hòa Thượng chỉ dạy rằng thành tựu lớn nhất của đời người là vãng sanh Tây Phương Cực Lạc, còn cho dù chúng ta làm được nhiều việc ở thế gian như thu nạp đồ chúng vài ngàn người, mở đạo tràng thì đó chỉ là từ bi xuất phương tiện. Quan trọng nhất là chúng ta phải vãng sanh. Bản thân tôi làm rất nhiều việc nhưng tôi đã chuyển giao gần hết, dần dần tôi rút ra khỏi các công việc. Tôi chỉ làm đến một giai đoạn nào đó và khi thấy có người làm được rồi thì tôi cố gắng lo phần vãng sanh của mình.

Muốn tin được Tịnh Độ thì chúng ta phải tin sâu, nguyện thiết, hành miên mật. Có người mới bệnh một chút và có người tư vấn là tu pháp này hết bệnh thì liền bỏ niệm Phật và chạy theo ngay. Thậm chí họ ngu muội không nhận ra rằng chẳng có ai là sống mãi, Sanh Lão Bệnh Tử khiến chẳng có ai thọ đến 150 tuổi, 200 tuổi ngồi đó mà vượt râu. Vậy mà họ vẫn nghe! Họ nghe và cuối cùng họ vẫn phải chết. Đây là đại khờ!

Cho nên Hòa Thượng mới nói rằng: “*Chúng sanh ngày nay thích nghe gạt chứ không thích nghe khuyên.*” Khi nghe ai đó nói, chúng ta phải quán chiếu xem lời họ nói có đạo lý, có đúng theo lời Phật dạy không? Phật nói Sanh Lão Bệnh Tử là định luật không ai có thể thay đổi được. Vậy mà vừa nghe người ta nói là chúng ta liền tin rằng họ có thể thay đổi được. Vậy có phải mình đang bị gạt không?

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!